

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سند ملی آب

نیاز خالص آبی گیاه

(سامانه نگار)

(داده‌ها و اطلاعات هواشناسی)

جلد (۵۴)

عنوان و نام پدیدآور : سند ملی آب، نیاز خالص آبی گیاه (سامانه نگاه) (داده‌ها و اطلاعات هواشناسی) جلد (۵۴)/ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی.

مشخصات نشر : تهران؛ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۵۹۰ ص
شابک : 978-600-8619-30-7

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
موضوع : آب - کشاورزی
موضوع : آب - توسعه
موضوع : آب - گیاهان زراعی
موضوع : آب - گیاهان باغی
شناسه افزوده : موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی

شناسه افزوده : موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

عنوان: سند ملی آب، نیاز خالص آبی گیاه (سامانه نگاه) (داده‌ها و اطلاعات هواشناسی) جلد (۵۴)

پدیدآورنده: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

تنظیم: مهندس رمضانعلی ذبیحی افروز

مدیر پروژه: دکتر سیدحسن کاظمی

مجری پروژه: دکتر مجتبی پالوج

مسئول انتشار: فرهاد بلادر

کارشناس انتشار: فرزانه علایی

گروه پژوهشی: آمایش و توسعه کشاورزی

صفحه‌آرایی: ابراهیم حبیبی سیاهپوش

طراح روی جلد: مینا توکلی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-8619-30-7

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات اسرار علم

ناشر: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی

نشانی: خیابان کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی) - خیابان رودسر شرقی - پلاک ۵

<http://www.agri-peri.ir>

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۸۹۶۶۶۰

پیشگفتار

ترکیب دو فرایند جداگانه که به وسیله آب از سطح خاک و به صورت تبخیر از سطح گیاه از طریق تعرق وارد آتمسفر می شود، تبخیر- تعرق نامیده می شود. این ترکیب، همزمان انجام می شود و به عنوان یک نمایه اقلیمی محسوب و در عملکرد محصولات کشاورزی تأثیرگذار است. تبخیر و تعرق در شرایط استاندارد از حاصل ضرب تبخیر- تعرق گیاه مرجع (ET_o) در ضریب گیاهی (Kc) حاصل می شود. شایان ذکر است که پارامترهای اصلی هواشناسی موثر بر تبخیر- تعرق؛ شامل دمای هوا، رطوبت هوا، سرعت باد، تابش و... می باشد.

سند ملی آب کشور (NETWAT) که با استفاده از میانگین داده های ایستگاه های همدیدی، اقلیم شناسی و هواشناسی در دوره ۹۷-۱۹۷۰ تنظیم و تدوین گردید، فرصت مناسبی برای ساماندهی کاربردی داده های هواشناسی و محاسبه نیاز خالص آبی گیاه در کشور بود که براساس اطلاعات موجود تعداد ایستگاه های هواشناسی ۱۵۹ واحد، اقلیم شناسی ۹ واحد و باران سنجی ۱۲۵۳ واحد در سال ۱۹۹۵ گزارش شده است.

در فرایند اجرای پروژه بهنگام ساز، سند ملی آب کشور و در قالب «سامانه نگاه» بررسی، جمع آوری، پایش و ساماندهی داده های هواشناسی از جمله اقدامات اساسی و ضروری بود که در این پروژه با مساعدت پژوهشکده هواشناسی کشور و پشتیبانی سازمان هواشناسی کشور و وزارت نیرو، این مهم مورد اهتمام ویژه قرار گرفت.

براساس اعلام سازمان هواشناسی کشور تعداد ایستگاه های هواشناسی در سال ۱۳۵۷ بالغ بر ۵۷۶ واحد بوده است که تا سال ۱۳۹۱ تعداد ۴۶۹۹ ایستگاه به انضمام افزوده و در سال ۱۳۹۴ به ۵۶۸۵ واحد انواع ایستگاه هواشناسی رسیده است.

پروژه حاضر با توجه به ضرورت بکارگیری داده ها با ویژگی سری زمانی روزانه- سالیانه از زمان آغاز فعالیت و ثبت داده ها در ایستگاه های هواشناسی، موضوع محاسبه نیاز خالص آبی گیاه را به مورد اجرا گذاشته است در مجموع با همکاری و مساعدت قابل تقدیر سازمان هواشناسی کشور، پژوهشکده هواشناسی و وزارت نیرو، داده های حدود یک هزار و سیصد ایستگاه مختلف شامل؛ سینوپتیک، اقلیم شناسی، باران سنجی و تبخیر سنجی با ویژگی داده های دارای سری زمانی روزانه در پایگاه هواشناسی سامانه نیاز خالص آبی گیاه «سامانه نگاه» جمع آوری و در محاسبات مورد بهره برداری قرار گرفت.

در مجلدات حاضر (داده‌ها و اطلاعات هواشناسی) صرفاً داده‌های ایستگاه‌های هواشناسی در یک دوره ده ساله منتهی به سال ۲۰۱۴ به تفکیک هر ایستگاه و با مختصات کامل مکانی و متوسط داده‌های روزانه ده ساله ساماندهی و ارایه شده است. ترتیب داده‌ها در مجلدات حاضر براساس امکان استقرار ایستگاه در استان و شهرستان‌های ذیربط است.

با اعتقاد به اهمیت و ارزش بسیار بالای فنی داده‌های موجود در این مجلدات، این امکان از طریق سند حاضر برای کلیه پژوهشگران فراهم گردید تا به بخشی از داده‌های هواشناسی موجود در سامانه فوق که در محاسبات بهنگام‌سازی سند ملی آب به کار گرفته شده است، دسترسی داشته باشند.

فرصت را مغتنم شمرده؛ از مساعدت جناب آقای دکتر پرهیزکار رئیس محترم سازمان هواشناسی کشور، جناب آقای دکتر رنجبر رئیس محترم پژوهشکده هواشناسی، جناب آقای دکتر فتاحی معاون فنی پژوهشکده هواشناسی، سرکار خانم دکتر جوانمرد، سرکار خانم مهندس حامدی کارشناس محترمه پژوهشکده هواشناسی، جناب آقای دکتر مجید وظیفه‌دوست استاد محترم دانشگاه گن و مشاور محترم پژوهشکده هواشناسی، اعضای محترم کارگروه فنی پروژه سامانه نیاز خاص ای گیاه (سامانه نگاه) به ویژه جناب آقای مهندس احمد دهقان، جناب آقای مهندس رمضانعلی ذبیحی‌افروز، سرکار خانم دکتر باریکانی تقدیر و تشکر می‌شود و همچنین از آقای مهندس دکتر بخاطر فراهم سازی زمینه چاپ کتاب و از آقای ابراهیم حبیبی سیاهپوش به خاطر صفحه‌آرایی آن، تشکر می‌شود.

سید حسن کاظمی

رئیس مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،

اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

و

مدیر پروژه بهنگام‌سازی سند ملی آب

تابستان ۱۳۹۵

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه	۱
داده‌ها و اطلاعات هواشناسی استان تهران	۳
داده‌ها و اطلاعات هواشناسی استان چهارمحال و بختیاری	۲۹۳

www.ketab.ir